

פרשת וארא
כניסת שבת: 16:40
צאת השבת: 17:36
רבנו תם: 18:14
אופק תל אביב
ג' שבט התשפ"א

"עטרת מרדכי אליהו" בית תורה וחסד

בית מדרש יום והצות לילה, לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמות הנפטרים, ובית תמחו לנזקקים על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשון זצוק"ל הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א ולעילוי נשמת הצדיקים הקדושים: רבי יעקב רבי ישראל רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אביהצירא זיע"א ולע"נ הגאונים הצדיקים: מרן הראשון זצוק"ל הרב עובדיה יוסף זצוק"ל זיע"א

פרשת השבוע
חמורת מרן
הראשון זצוק"ל זיע"א

תנא דבי אליהו
חידושים בפרשה
מבית מדרשו

אמונת ישראל לעומת אמונת הגויים

"וַיֹּאמֶר לְמַחֵר וַיֹּאמֶר כְּדָרְךָ לְמַעַן תִּדַּע כִּי אֵין כֹּה אֶלְקֵינוּ" (ח', ו')

בוא וראה עד כמה מובדל עם ישראל באמונתו לה' מן הגויים. הגויים אינם יכולים להגיע למדרגה של אמונה שלמה בבורא העולם, ואפילו אם יראו מול עיניהם ניסים גדולים כמו שעשה הקב"ה במצרים, ויקבלו מכות נאמנות על גופם, ויידעו שיש בורא לעולם, גם אז אין זה בגדר אמונה טהורה, אלא ידיעה שכלית ושטחית בלבד, הנובעת מיראה ומפחד מעונש. זהו שכתוב אצל פרעה: "למען תדע" – גם לאחר שהוא מקבל מכות שאין הוא יכול לסבול הוא מגיע לדרגה של ידיעה בלבד.

אצל עם ישראל לא כך הוא. אנו מאמינים בני מאמינים בשלטונו המוחלט של בורא העולם, גם בלי לקבל 'מכות'. וכמו שכתוב (ד', ל"א): "ויאמן העם". והראיה לכך היא, שאנו מזכירים מדי יום את יציאת מצרים בתפילה, ובשבתות ובחגים בעת הקידוש. חסד גדול ועצום עשה עמנו הקב"ה שהפך את כל סדרי העולם והביא על המצרים את עשרת המכות, כדי ליצור מקור נאמן ובלתי ניתן לערער לאמונתנו הצרופה בבוראנו.

"התיצב" - בקומה זקופה

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הִשְׁכֵּם בִּבְרֹךְ וְהִתְיַצַּב לִפְנֵי פְרַעֲה הָהָה יֹצֵא הַמִּצְיָה" (ח', ט"ז)
"שלא ירכין ראשו ולא ירכין קומתו כדרך העומדים לפני גדולים, אלא כגדול העומד לפני קטן" (אוה"ח הקדוש).

אמנם משה רבינו הינו העניו מכל האדם, אך כאשר הולך הוא אל פרעה לפני מכת הערוב, מצווה ה' שילך בקומה זקופה. מכאן יש ללמוד שבכל משא ומתן שמנהלים עם הגויים, צריך להתיצב מולם ללא שום משוא פנים, וכי אין כאן שום מקום לענווה.

אנכי אשלח אתכם

"וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח אֲתָכֶם וְזַבְחָתֶם לָהּ אֶלְקֵיכֶם בְּמִדְבַר רַק הַחֶקֶק לֹא תִּחְיֶינָה לְלַבַּת הָעֵתִירוּ בְּעַדֵי" (ח', כ"ד)

משה רבינו חשב בתחילה כי פרעה דובר אמת, ואכן ישלח את ישראל ממצרים. אך כאשר שמע את פרעה אומר: "אנכי אשלח אתכם" תמה עד מאוד: הכיצד פרעה השתנה לטובה ומוכן לשלח את ישראל? אז הבין משה את עורמתו של פרעה, כי כוונתו לשלוח את משה ואת אהרן בלבד, על כן ענה לו משה (ח', כ"ה): "רק אל יוסף פרעה התל בלתי שלח יאת העם לזבווח לה". כלומר, אל תאמר "אתכם" – היינו אותי ואת אהרן בלבד, אלא אמור לכל העם שילכו.

"העתירו בעדי" (ח', כ"ד)

בוא וראה מה בין משה רבנו - קודש הקדשים, לבין פרעה הרשע. משה רבנו רעיא מהימנא דואג לכל יהודי ויהודי, ומרחם אפילו על גדי קטן שברח, וכך דואג גם לצאנו של הקב"ה - עם ישראל, ושומרם כעל בבת עינו.

אך פרעה, בכל מקום הוא מבקש: "העתירו בעדי", היכן העם? היכן הציבור שלו? ברוך הוא וברוך שמו הבורח ברועים נאמנים להנהיג את עמו ישראל.

(דברי מרדכי)

סידנא "בבא סאלי" זיע"א

ביום א' - ד' שבט תחול הילולת סבא קדישא חסידא ופרישא, אוהב ישראל צדיק יסוד עולם רבינו ישראל אבוחצירא "הבבא סאלי" זצוקלה"ה זיע"א.

ידוע ומפורסם הקשר האדוק, האהבה והחביבה העצומים שהיו לבבא סאלי עם מו"ר המקובל האלוקי מרן הראשון זיע"א, ולא זו מחבבו עד שהיה קם לכבודו מלוא קומתו ומושיבו לידו על מיטתו, מה שלא היה עושה כן כמעט לשום אדם והיה שותה עימו ומקלף לו בסכיניו מלפפון וכד' כיון שידע שהרב לא היה אוכל בשום מקום, ואף ידוע שהבבא סאלי נישק את ידו של מו"ר הרב אליהו והרב בצניעותו וענותנותו ביקש לגוננה ולא לפרסמה.

הבבא סאלי היה שואל את הרב אליהו בענייני הלכה ונוהג כדבריו והיה אומר "אצלנו פוסקים הלכה לפי הבן איש חי ולפי ההוראות של חכם מרדכי אליהו" (מתוך באור פינד - עמ' 121).

נביא מדברי תורתו של סידנא "בבא סאלי" זיע"א מספרו הקדוש "אהבת ישראל":

אמרו חז"ל במסכת עבודה זרה (דף ה"ג) אמר ר' יוחנן... אשריהם ישראל, בזמן שעוסקים בתורה ובגמילות חסדים יצרם מסור בידם ולא הם מסורים ביד יצרם...

תנא דבי אליהו - לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשאווי.
מחדש קודש הקדשים סבא קדישא, בעל ההילולא ר' ישראל אבוחצירא "בבא סאלי" זיע"א, שאפשר לפרש מאמר חז"ל זה על המחזיקים ביד תלמידי חכמים העוסקים בתורה, שגם הם יזכו שיצרם יהיה מסור בידם ולא הם ביד יצרם, שהמחזיק והתורם לבני תורה, טרוד בעסקיו ובעבודתו להכין פרנסה ומזון להביא אל התלמיד חכם, והתי"ח עצמו - בתורתו יגהה יומם ולילה, והתורה מגינה ומצילה לשניהם - למחזיק ולתי"ח, להצילם מן החטא ומן היצר הרע.

ועל פי זה פירש הרב ע"ה את דברי רבן גמליאל באבות (ב', ב) - "יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ" - שפירושו, יהיה התי"ח עוסק בתורה תמיד, ויהיה המחזיק בידו עוסק בדרך ארץ שהיא הפרקמטיא והסחורה, כיששכר וזבולון, ואז יקויים בהם - "שיגיעת שניהם" - של המחזיק ושל התי"ח - "משכחת עוון", בין לתי"ח בין למחזיק שניצולין מיצה"ר.

והוסיף עוד הבבא סאלי זיע"א לפרש עפ"י את המחלוקת המובאת בברכות (דף ל"ה) בין רשב"י לר' ישמעאל, שרשב"י אמר שצריך רק לעסוק בתורה, ור' ישמעאל אמר - טוב תורה עם דרך ארץ (מלאכה), שהפסוק "לא ימוש ספר התורה הזה מפידך" - מדבר על תי"ח שתורתו אומנותו. והפסוק "ואספת דגנך" - מדבר על המחזיק, והרי כולם דברי אלוקים חיים, על ידי המחזיק ועל ידי התי"ח.

ובזה יובן הפסוק בקהלת (ד', טו) "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טוב בעמלם", דהיינו - המחזיק ביד תי"ח והתי"ח עצמו כיששכר וזבולון טובים יקראו שניהם, "מן האחד" - שאם היה התי"ח עוסק בתורה לבדו בלא מחזיק בידו, הרי התנא אמר - "כל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון", ואם היה עם הארץ לבדו בלא תמיכה בתורה, מי יקימנו ליום הדין הגדול, אלא העיקר הוא "טובים השנים" - גם המחזיק וגם התי"ח, "אשר יש להם שכר טוב בעמלם" - בין בעולם הזה ובין לעולם הבא כי "בצל החכמה בצל הכסף", עד כאן דברי קודשו זיע"א.

הליכות עולם לו

חפטיקי מרן
הראשלי"צ זיע"א

דיני בישול בשבת

בישול

איסור תורה הוא לבשל בשבת, כפי שכתב הרמב"ם: "האופה כגרוגרת חייב. אחד האופה את הפת או המבשל את המאכל או את הסממנים או המחמם את המים, הכול ענין אחד הוא". אמנם, יש לדעת, כי ענייני "בישול" בשבת הנם רבים ומפורטים והם סובבים סביב כמה שאלות מרכזיות: א. מהם אופני הבישול האסורים; ב. באיזה מקור חום אסור לבשל בשבת; ג. מהי מידת החום הנחשבת בישול; ד. באילו מן המקרים יהיה איסור הבישול מדאורייתא ובאילו איסור דרבנן; ועוד. כפי שיתבאר לקמן.

בישול דבר שאינו מאכל

א - האיסור מן התורה לבשל בשבת מתייחס בין לבישול דברי מאכל ובין לבישול שאר דברים, כלשון הרמב"ם: "המתוך אחד ממניי מתכות כל שהוא, או המחמם את המתכות עד שתעשה גחלת הרי זה תולדת מבשל. וכן הממיס את הדונג או את החלב או את הזפת והכופר והגפרית וכיוצא בזה הרי זה תולדת מבשל וחייב. וכן המבשל כלי אדמה עד שיעשו חרס... כללו של דבר: בין שריפה גוף קשה באש או שהקשה גוף רך הרי זה חייב משום מבשל".

ארבע דרכי בישול

ב - ישנן ארבעה דרכים בהן ניתן לבשל, והן: א. אש. ב. תולדת האש. ג. חמה. ד. תולדת חמה. ואין הדין שווה בכלן, כפי שיתבאר לקמן:

בישול באש ובתולדותיה

ג - המבשל באש או בתולדות האש חייב מדאורייתא, מכיון שדרך בני אדם לבשל באש ובתולדותיה.

דוגמאות לבישול באש ובתולדותיה

בישול בגז

ד - המבשל על כיריים חשמליות בשבת הרי הוא כמבשל באש.

בישול על טס עשוי פח

ה - המחמם טס עשוי פח על הגז ומכבה את הלהבה בערב שבת, ובשבת מבשל על גבי הפח הרוחח אין זה בישול באש עצמה אלא בדבר שהתחמם בחום האש, כלומר בתולדת האש.

(מאמר מרדכי" שבת. פרק נ"ב)

סיפור השבוע

מעשיהם של צדיקים

סידנא בנא סאלי זיע"א

כשהרב מרדכי אליהו היה מספר על הבבא סאלי, הוא היה נזכר בשמחתו, בקדושתו, באורו הגדול. והזיכרון הזה גרם לו לחייך. הוא ידע את עוצמת אהבת אלוקים שהייתה אצל הבבא סאלי. עוצמות של אמונה גדולה ואהבת ישראל גדולה. עוצמות של שמחה.

כל העוצמות הללו מקורן בשכינה שהייתה שורה עליו. בלעדיה אי-אפשר להגיע לשום מקום. וכבר לימדנו רבותינו שהקב"ה לא שורה אלא על מי שמלא שמחה של מצווה. על כן הבבא סאלי היה שמח תמיד ומשמח תמיד את האנשים בשמחה של מצווה.

כשנתיים לפני שהבבא סאלי נפטר לבית עולמו, בהיותו כבן 93, גילו אצלו גידול במעיים. הוא היה מאושפז בבית-חולים "סורוקה" בבאר-שבע והיה אמור לעבור ניתוח. יום לפני הניתוח הוא ביקש שייקחו אותו לבית-חולים "הדסה". כמובן שעשו כדבריו, ואת פניו קיבל ראש המחלקה, שהיה פרופסור מאוד חשוב. הוא אומנם היה חילוני גמור, אבל זאת הייתה זכות בשבילו שיבוא כזה צדיק לפניו.

כשהיה הבבא סאלי בבית-חולים בירושלים בא הרה"ג מרדכי אליהו לבקרו. משהגיע לפתח החדר עצר בעדו השוטר שניצב שם לשמירה על הרב, ולא נתן לו להיכנס. מייד נשמע קולו של הבבא סאלי: תנו לחכם מרדכי להיכנס! כשנכנס הרב ציווה אותו הבבא סאלי: אתה תברך אותי שאבריא ולא אצטרך לניתוח. הרב אליהו לא רצה לברך את הצדיק. אמר לו הבבא סאלי: אני יודע מי אתה ומה נשמתיך. אתה לא יכול להסתיר ממני. אתה תברך אותי. הרב אליהו בירך אותו כבקשתו.

את ההמשך סיפר הרב אליהו ביטון, הרב של מרום הגליל: לפני שהרדימו את הבבא סאלי, ניגש אליו אותו פרופסור ושאל אם יש משהו שהוא מבקש לפני הניתוח. הרב השיב לו שהוא מבקש שייטול ידיים. הוא שאל איך בדיוק נוטלים ידיים, והשמש הראה לו איך ליטול שלוש פעמים לסירוגין. אחר כך ביקש הרב לתפוס את כל המכשירים שבהם מתכוון הרופא להשתמש ואמר לרופא: אתה תהיה השליח של הקדוש-ברוך-הוא לנגוע בגופי. אני עושה אותך שליח.

הרופא שמע את הדברים והלך ליטול ידיים. אבל הוא חזר לגמרי לא רגוע. הוא ביקש לדחות את הניתוח בכמה שעות, כי הוא רוצה לעבור שוב על כל הצילומים. אחרי שעברו על כל הצילומים גילו שאין שום גידול, יש רק פיתול במעיים שאפשר לטפל בו בלי ניתוח. הרופא ניגש לרב ואמר לו: הרב משוחרר, אין כלום, אריכות ימים. הרופא ביקש ברכה מהרב והם חזרו הביתה.

בני הבית הבינו שהטעות הזאת היא לא טעות בעלמא, אלא יש כאן משהו נסתר. כולם חשבו כך, אבל רק הרבנית העיזה ושאלה: איך קרה כזה דבר? הרי היה גידול. השיב הרב: נכון, היה. אבל הייתי צריך להגיע ל"הדסה" בשביל הרופא הזה. בזכות נטילת הידיים ובזכות מה שהוא ראה התעוררה בו תשובה, ובזכות התשובה שלו נעלם הגידול.

לידיעתכם,

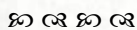
סעודות מצוה (אזכרות, סעודות הודיה) שלצערנו לא ניתן לקיימן כמו בד"כ

עקב הנגיף ומגבלות משרד הבריאות,

ניתן לעשות בהידור

בתרומה לתלושי מזון, המחולקים בבית מדרשנו, למשפחות נזקקות

לפרטים 054-4477562

להצטרפות לשיעור יומי (שמע)

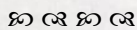
מתוק מדבש בוואטאפ

וללימוד קצר ומחזק לכבוד ימי השובבים

הקדושים

שלחו "לימוד יומי" ל:

054 44 77 562

רצים להקדיש יום ולילה של לימוד תורה בבית מדרשנו או ארוחה חמה יומית לנזקקים ל: ברכה, הצלחה, רפואה שלמה, זיווג הגון או לעילוי נשמת?

פנו ל: בית תורה וחסד - עטרת מרדכי אליהו רחוב הרב זכריה מדאר 31 רחובות. ateretme@gmail.com | 08-9397933 | 054-4477562

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

אריה בן שרה, שמואל בן ישראל, יורם בן אהרון יקנה, אברהם בן זהירה אנקוניא, מוסא בן עוואד, אברהם בן זהרה, רפאל בן שמעון, שאול בן חיים ופנינה, יוסף בן אליהו דוד עקיבא טלבי בן חיה וידה, יוסף בן נרגז, יוסף בן מנחם, סעדיה בן שלום, חיה בת מרים, שולה סול בת חנינה, צביה בת רבקה, חנה בת יצחק צבי הלוי